

גמרא בעיון: מסכת שבת פרק כירה

קובץ מקורות

תוכן עניינים

- 2 משנה שבת פרק ג, מהדורת אלבק
- 5 משנה שבת פרק ג, כ"י קאופמן
- 7 תוספתא שבת ב, יא – ג, יח, מהדורת ליברמן

פ ר ק ש ל י ש י

א כִּירָה שֶׁהִסִּיקוּהָ בִּקְשׁ וּבִגְבָבָא, נוֹתְנִים עָלֶיהָ תְּבַשִּׁיל; בְּגַפְתָּ וּבְעֵצִים, לֹא יִתֵּן עַד שִׁיגְרֹף, אוֹ עַד שְׂיִתֵּן אֶת הָאָפֶר. בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: חֲמִין, אֲבָל לֹא תְּבַשִּׁיל; וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: חֲמִין וְתְּבַשִּׁיל. בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: נוֹטְלִין, אֲבָל לֹא מַחְזִירִין; וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים: אַף מַחְזִירִין.

ב תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוּהוּ בִּקְשׁ וּבִגְבָבָא, לֹא יִתֵּן בֵּין מְתוּכוֹ בֵּין מַעַל גְּבִיו. כִּפְחַ שֶׁהִסִּיקוּהוּ בִּקְשׁ וּבִגְבָבָא, הֵרִי זֶה כְּכִירִים; בְּגַפְתָּ וּבְעֵצִים, הֵרִי הוּא כְּתַנּוּר.

ג אִין נוֹתְנִין בִּיצָה בְּצַד הַמַּחֵם בְּשֶׁבִיל שְׂתַתְּגַלְגַּל, וְלֹא יִפְקִיעֶנָּה

הוא אם הופרשו מעשרותיה. והקלו בה לעשרה בספק חשכה (דמאי א, ד).
 || ומערבין — פירשו בגמרא דוקא עירובי חצירות, אבל לא עירובי תחומין, שבהם החמירו יותר. (ועי' עירובין סוף פרק א'). || את החמין — גותנים אותם בדברים המקיימים את החום (עי' להלן פרק ד').

פ ר ק ש ל י ש י

א כִּירָה — בלשון המקרא: כיריים. והיא כמין תנור לבישול, ומסיקים אותה מכפנים ונותנים עליה קדרות. || ובגבבא — במה שמלקטים מן השדות להסקה. || גותנים עליה תבשיל — מערב שבת, כדי להשהותו עליה בשבת, לפי שאין הקש והגבבא געשים גחלים, ואין לחוש שמא יחתה בהם. || בגפת — הסיקה בגפת, והיא פסולת של זיתים המשתיירת לאחר סחיטתם בבית הבד. || לא יתן — עליה את התבשיל מערב שבת. || שיגרוף וכו' — את הגחלים ויסלקן, או שייתן עליהן אפר כדי לצננו, מפני שחוששים שמא יחתה בגחלים בשבת למהר את הבישול או להשלימו. || חמין — מים חמים דווקא מותר ליתן על הכירה ולהשהותם לאחר שיגרוף. || לא תבשיל — בית שמאי מחמירים בתבשיל, הואיל ואדם רוצה בבישולו, לפיכך אפילו להשהותו על הכירה בשבת אסור. || נוטלין — בשבת מעל הכירה.

ב לא יתן — התבשיל מערב שבת. || מעל גביו — מבחוץ, שהואיל וחום התנור רב, חוששים שמא יחתה אפילו באש מעוטה כזו של קש וגבבא. || כפח — כירה קטנה שאין בה מקום אלא לקדרה אחת וחומה מרובה משל כירה ומועט מחום התנור. || ככירים — ונותנים עליו תבשיל. || כתנור — ואפילו לסמוך לו תבשיל מבחוץ אסור, ואילו בכירה מותר לסמוך מבחוץ ואינו אסור ליתן על גבה. ובגמרא מפורש עוד, שדינו כתנור ואפילו גרף את הגחלים או שכיסן באפר אסור לתת עליו את התבשיל.

ג אין נותנין — בשבת. || המחם — שמחממים בו המים והוא חם מאד. || שתתגלגל — צלייה מועטת של ביצים על ידי גלגול וסיבוב בחום נקראת גלגול. || ולא

בסודרין; ורבי יוסי מתיר. ולא יטמיננה בחול ובאבק דרכים
בשביל שתצלה.

ד מעשה שעשו אנשי טבריא והביאו סילון של צונן לתוך אמה
של חמין. אמרו להן חכמים: אם בשבת, כחמין שהוחמו
בשבת — אסורין ברחיצה ובשתיה; ביום טוב, כחמין שהוחמו
ביום טוב, — אסורים ברחיצה ומתירין בשתיה. מליאר
הגרוף שותין הימנו בשבת. אפי על פי שגרופה,
אין שותין ממנה.

ה המחם שפנהו, לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו, אבל נותן
הוא לתוכו או לתוך הכוס כדי להפשירן. האלפס והקדרה
שהעבירן מרתחין, לא יתן לתוכן תבלין; אבל נותן הוא
לתוך הקערה או לתוך התמחוי. רבי יהודה אומר: לכל
הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חמץ וציר.

יפקיענה — לא יכרנה (הביצה). ויש מפרשים לא יבקענה, לא ישברנה.
|| בסודרין — בכגד בשביל שתתגלגל. || ור' יוסי מתיר — שאין גלגול נחשב
כבישול. || בחול ובאבק דרכים — החמים מפני השמש. || שתצלה — בצלייה
מרובה מודה ר' יוסי שאסור.

ד סלון — צינור. || אמה — תעלה. || שלחמין — המים הצוננים עברו בצינור בתוך
תעלת המים החמים, כדי שיתחמו ויצאו בצד השני של התעלה. ויש מפרשים
שהעבירו הצוננים דרך החמים בשביל לצנן את החמים (עי' במאור ובמאירי).
|| אם בשבת — הצוננים שעברו בחמים בשבת. || מוליאר — כלי של חרס למים
ובאמצעו עובר קנה ובו נותנים גחלים להחם את המים (כעין ה'סאמובאר' של
הרוסים). || הגרוף — מן הגחלים מערב שבת. || אנטיכי — יורה של נחשת
שבקרקעיתה (בשוליים) בית קיבול לגחלים, וכנראה הוא גדול מבית הקיבול למים
שעל גביו. || אין שותין ממנה — לפי שהיא מקיימת את החום שעה ארוכה לאחר
שנגרפה, ונמצא שהמים מתחממים בשבת.

ה שפנהו — שהעבירו מעל האש, או שפינה ממנו מים חמים. || צונן — מים צוננים
מועטים. || נותן הוא לתוכו — מים צוננים מרובים כדי להפשירם בלבד, אבל לא
שיחמו. ויש שאין גורסים המלים 'לתוכו או'. || לתוך הכוס וכו' — אם עירה
המים הרותחים מן המיחם לתוך הכוס מותר לתת לתוכה מים כדי להפשירם, לפי
שבכוס לא יחמו המים לעולם. || האלפס — המחבת. || שהעבירן מרותחין —
שהורידם סמוך לחשיכה מעל האש כשהם רותחים. || לא יתן — משתחשך.
|| תבלין — לתבל את התבשיל, לפי שהתבלין יתבשלו בשבת. || לתוך הקערה
וכו' — אם עירה התבשיל לקערה כבר נצטנן ולא יבשל את התבלין שנתנו בו.

י אין נותנין כלי תחת הנר לקבל בו את השמן, ואם נתנו מבעוד יום — מתר. ואין נאותין ממנו, לפי שאינו מן המוכן. מטלטלין נר חדש, אבל לא ישן. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלטלין, חוץ מן הנר הדולק בשבת. נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות; ולא יתן לתוכו מים, מפני שהוא מכבה.

פרק רביעי

א במה טומנין ובמה אין טומנין? אין טומנין לא בגפת ולא בזבל, לא במלח ולא בסיד ולא בחול, בין לחים בין יבשים; לא בתבן ולא בזגים ולא במוכים ולא בעשבים בזמן שהן לחים, אבל טומנין בהן כשהן יבשין. טומנין בכסות ובפרות, בכנפי יונה ובנסורת של חרשים ובנערת של פשתן דקה. רבי יהודה אוסר בדקה ומתיר בגסה.

|| תמחוי — קערה גדולה. || לכל הוא נותן — תבלין אפילו לאלפס ולקדרה המרותחים. || חוץ מדבר וכו' — לפי שעל ידי חריפותם הם מסייעים לבשל. || וציר — מוהל היוצא מדגים ומחגבים הנמלחים (עי' מעשרות א', ז).

י אין נותנין — בשבת. || את השמן — הנוטף מן הנר. משום שהשמן הוקצה לנר ואסור בטלטול, וכשהוא נוטף לכלי נאסר גם הכלי בטלטול, ואסור לבטל בשבת כלי מהיכנו (ממצבו שהוא מותר בו בטלטול) וליתנו במקום שלא יוכל עוד לטלטלו משם. || ואין נאותין ממנו — אין נהנים בשבת מן השמן שנוטף מן הנר. || שאינו מן המוכן — שהוקצה להדלקת נר שבת. || לא ישן — שאין משתמשים בו מחמת מיאוס, ומוקצה הוא. || חוץ מן הנר הדולק — שאסור לטלטלו, שמא יכבנו, או מפני שהנר נעשה בסיס לדבר האסור, לשלהבת. אבל דבר המוקצה אין ר' שמעון אוסר לטלטלו. || נותנין — אפילו בשבת עצמה. || לקבל ניצוצות — שאין ממש בניצוצות, ומותר לטלטל את הכלי שנפלו לתוכו, הלכך לא ביטלו מהיכנו. || ולא יתן לתוכו מים — בשבת. ולפי הברייתא בגמרא אפילו בערב שבת. || שהוא מכבה — גורם לנר שיכבה, או: מקרב את הכיבוי לפני זמנו בשבת.

פרק רביעי

א במה טומנין — קדרה שהורידוה מעל האש בערב שבת ורוצים לטמנה מבעוד יום כדי לקיים את חומה. || אין טומנים וכו' — לפי שכל החמרים האלה מוסיפים הבל (חום), ואסור לטמון בדבר המוסיף הבל אבל מותר לטמון בדבר המקיים הבל. || בגפת — בפסולת של זיתים המשתיירת לאחר סחיטתם בבית הבד. || בזגים — בפסולת הענבים שנדרכו בגת. || במוכים — מוך הוא שם כולל לכל דבר רך,

שהוא כלי אחד לאימלא אדם הקצוח
 שמן ויתננה ביצר הנר ויתן ראש
 הפתילה בתוכה בשביל שתהא
 שואבתו יהודה מתיר ו המכבה
 את הנר מפני שהוא מתמיר אפני
 נים מפני ליסטרים מפני רוח רעה
 אם בשביל החולה שימשן פטור
 כחם על הנר כחם על שמן כחם
 על הפתילה חייב ו יוסה פוטור
 בכולם חוץ מן הפתילה חייב ו
 יוסה פוטור בכולם חוץ מן הפתילה
 שהוא ענישה פחוס ו על שלש
 עבירות הנשים מיתות בשעת
 לידתן על שאינן והירות בניה
 תחלה ובהדלקת הנר שלושה עני
 אדם לומר בתוך ביתו עני שבת
 עם השיכה עשרתן עירבתן הדליקו
 את הנר ספק השיכה ספק לא ח
 השיכה אין מעשרין את הנדוי
 ואין מטבילין את הכלים ואין
 מד ליקרין את הנרות אבל מעשרין
 את הדמיי ומעורבין וכווננין את
 החמין פי ג הל ו
 כירה שהיסקוה בקש או בגבבה
 נתנן עליה תבשיל בנפת או בעניס
 לא יתן עד שיצרוק או עד שיתק
 את האפר בית שמי או חמים אבל לא

תבשיל ובית הלל אום חמין ותבשיל
 בית שמי אום נוטלין אבל לא מחורין
 בית הלל אום את מחורין תנור
 שהיסקו בקש או בגבבה לא יתבין
 מתוכו ובין מעל גביו קופח שהיסקו
 בקש או בגבבה הרי הוא כמיריים
 בנפת או בעניס הרי הוא כמבד ב
 אין נותנין ביצה ביצר המיחס בשביל
 שתתגלגל אל איפקיענה בסמרים
 ו יוסה מתיר ולא יוטמנה בחול ו
 ובאבק דרכים בשביל שתיעלה ג
 מעשה שיעשה אש טבריה הנאו
 סילון של צונן לתוך אמה שלחמים
 אמרו להם חכמין אם שבת בחמים
 שהוחמו בשבת אסורים בחזיעוד
 ובשתיהם אם כיום טוב בחמים שהוחמו
 ביום טוב אסורין בחינה ומותרין
 בשתייה מליד הגרוק שותין ממנו
 בשבת אנטיכי אף על פי גרפה אין
 שותין ממנה ו מיחס שפינודו
 לא יתן בתוכו צונן בשביל שיחמו
 אבל נתן הוא לתוכו לתוך הכוס כדי
 לתפשין הלפס והקדירה שהיצינן
 מדות חזין לא יתן לתוכן תבלין אבל
 הוא נתן לתוך הק ערה או לתוך התמחו
 ו יהודה א לכל הוא נתן חוץ מדבר
 שיש בו חומין וציר ה אין טתמן

כליתחת הנר לקבל את השמן ואם
 נתנו מבעוד יום מותר אין ניאחתם
 מינו לפי שאינו מן המזבח מטלטלין
 נר חדש אבל לא ישן ושמיעון כל המדות
 מיטלטלין חוץ מן הנר הדליק בשבת
 נתנין כלי תחת הנר לקבל ניעוצות
 לאיתן בתוכו מים מפני שהוא מכסה
 פ' ד ב' פ' טו מניס ונמה
 אין טומנים אין טומנים לא בנפת
 לא במזל לא במלח לא במסד לא בחול
 בין לחים בין יבשים לא בתבן לא ב
 ברוצן ולא במזבין ולא בעשבים בזמן
 שהן לחים אבל טומנים בהן יבשים
 טומנים בכסות ובפירות ובכנפי חיה
 ובנעורת שלפשתן ובנסרות של חרשים
 ויהודה אוסר בדקה ומתיר בפסה
 ב טומנין בשלחן ומיטלטלין
 אותן בגוי עמראין מיטלטלין אותן
 כיצד יניחה נוטל את הכיסוי והן
 נופלות ו לעור בן עזריה או קפה מטה
 על צידה ונוטל שמה וטול ואינו נכח
 להחזיר וחכמי אמ' נוטל ומחזיר אם לא
 כיסו מבעוד יום לא כיסו משתחשך
 כיסה ונתגלה מותר לכסותו ממלא את
 הקיתון וניתן תחת הכר או תחת הכסיה
 הל' ב
 במה בהמה יוצא ובמה אינה יוצא לא
 יוצא הגמל באפסר והנקה בחטם והל'

והלכודם בפרומבייא והסוס בשיר
 וכל בעלי השיר ויצאין בשיר ומשכין
 בשיר ומזים עליהן וטובלין במקומן
 ב חמור ויצא במרדעת בזמן
 שהיא קשורה לו וכרין ויצאין לו
 לכוזין וחלין ויצאות שהחזות כבולות
 וכבונות והענין ערורות ו יוסה אוסר
 בכלם חוץ מן החללים הכבונות
 והודה או ימים ויצאות ערורות
 לביש אבל לא לחלב ג ונמה אינה
 יוצא לא יוצא הגמל במטוילה לא
 עקור ולא רגל וכן שאר כל בהמה
 לא יקשור גמלים זה בזה נמשך
 אבל מננס חבלין לתוך חור ובלבד שלא
 יכרוך ד אין חמור ויצא במרדעת
 בזמן שאינה קשורה לו לא בזה אפ'
 עלפי שהוא פקוק ולא בסוס שבעצמו
 ולא בריעה שברגלו אין התרנגולין
 ויצאין בחוטין ולא ברצועות
 שברגליהן אין הזכרין ויצאין בעולה
 שתחת האלימה שלהן אין החילין
 ויצאות חנוכות ואין העגל ויצא
 בגימון לא פרה בעור הקופר ולא
 ברימעה שבין קרניה פרוט שלו
 אליעור בן עזריה היתה ויצא ברמעה
 שבין קרניה שלא כריבון חכמים
 פ' ד הל' ד
 במה אשה יוצא ובמה אינה יוצא

אם

מפני נדרים נשים מתות בשעת לידתן. ר' יוסה או' שלשה הן דבקי מיתה מסורין לנשים. רבן שמעון בן גמליאל או' הלכות הקדש וחטאות ומעשרות הן הן גופי תורה מסורין הן לעם הארץ. היו שלשתן להעשות מדליקין את הגר מערבין וטומנין את החמין.

(פ"ג בר ובכ"ל)

11. כירה שהסיקוה בגפת ובעצים סומכין לה, ואין מקיימין עליה עד שתהא גרופה וקטומה. 12. גחלים שעממו, או שהדליק עליהם נעורת של פשתן, הרי הן כקטומות. 13. שתי כירים המתאימות, אחת גרופה וקטומה ואחת שאינה גרופה וקטומה, מקיימין על גבי גרופה וקטומה, [ואין מקיימין על גבי שאינה גרופה וקטומה]. ומה הן מקיימין עליה, בית שמי' או' אין מקיימין עליה כלום, ובית הלל או' חמין, אבל לא תבשיל. עקר את המחם, הכל מודים שלא יחזיר דברי ר' מאיר. ר' יהודה אומ' בית שמי' אומ' חמין אבל

34 ר' יוסה או' וכו'. ירוש' פ"ג סה"ו, ה' ע"ג; צצלי ל"ג ח', צרכות ל"א ז'. 35 רבן שמעון וכו'. ירוש' פ"ג סה"ז. ה' ע"ג; צצלי ל"ג ח'. 38 כירה שהסיקוה וכו'. צצלי ל"ז סע"א. ועיין צושטי רפ"ג. 39 שהדליק עליהם וכו'. ירוש' פ"ג סה"א, ה' סע"ג; צצלי סכ"ל. 40 שתי כירים וכו'. ירוש' וצצלי סכ"ל (לעיל ס).

24 מפני | ל סן. נדרים | א ל הנדרים. ר' | ד רבי. יוסה | ד א ל יוסי. או' | ד אומר
א אומ'. הן | א ל ח'. דבקי | ד דיבק א דיבקי. 35 גמליאל | ל [אלע']
(ונמחק) גמליאל. או' | ד אומר ל אומ'. הלכות הקדש | א הילכות הקודש. וחטאות |
א תרומה ל חטאות. 36 ומעשרות | ד ומעשר. הן | ד ח'. מסורין הן | ד ומסורין
הם א ומסרו ל ומסורין. לעם | א ל לעמי. היו | ד ח'. שלשתן | ל [לע]
(ונמחק) שלשתן. להעשות | א ליעשות ל לעשות. 37 החמין | ל החמין [נהלי ה']. 38 מקיימין |
ל מקיימין. עליה | א לה. 39 שהדליק | א שהדליקו. עליהם | ד א ל עליהן. 40 המתאימות |
ד המתאימו'. 41 וקטומה | ד [ואינ'] קטומ'. מקיימין | ל מקיימין. 42-41 ואין . . .
וקטומה | השלמתי ע"פ ל. ב ח'. מקיימין | א מקיימין. ד ח'. 42 וקטומה | א [נושאינה] קטומה. ומה |
א מה. מקיימין | ל מקיימין. בית שמי' | ד ב"ש א ל בית שמאי. או' | ד אומר א אומ'. מקיימין |
ל מקיימין. 43 ובית | ד ובי'. הלל | א הילל. או' | ד אומר א ל אומ'. המחם | ד המח'
א ל המחם. 44 מודים | ד מודי'. ר' מאיר | ד ר"מ. ר' יהודה | ד רבי יהודי'. אומ' | ד א ל או'.
בית שמי' | ד ב"ש א ל בית שמאי. אומ' | ד אומר'.

34-35. דבקי מיתה. פירש'י: שמדבקין ומקרבין מיתה לפני זמנה (כלומר, אם אינן נוהרות בהן).
35. מסורין לנשים. כלומר, והן נאמנות עליהם, עיין בבה"א. 36. ומעשרות. כלומר, בערב שבת בין השמשות, ובאותו זמן אף ע"ה נאמן לסעודת שבת. עיין בבה"א. שלשתן להעשות. כלומר, שהזמן מצומצם, ואין בו יותר אלא להדליק את הגר, לערב ולהטמין את החמים בדבר שאינו מוסיף הבל, הגר קודם לכולם. עיין בבה"א. 38. סומכין לה. כלומר, מותר לסמוך הקדירה מערב שבת לדופני הכירה, אעפ"י שאינה גרופה וקטומה. 39. וקטומה. כלומר, או שיתן קטמא (אמר) על גבי הנחלים שלא יתלקחו. 43. חמין וכו'. ופירש'י: דלא צריכי לבשולי, דליכא למטר שמא יחתה.

45 לא תבשיל, ובית הלל או' חמין ותבשיל. עקר, בית שמיי או' לא יחזיר, ובית
הלל אומ' יחזיר. 14. השכח תבשיל על גבי כירה וקדש עליו היום, בשוגג
יאכל, במזיד לא יאכל. במי דברים אמורי' בתבשיל שלא בשל כל צרכו,
וחמין שלא הוחמו כל צרכן, אבל תבשיל שבשל כל צרכו, וחמין שהוחמו כל
צרכן, הרי אילו מותרין. ר' יהודה אומ' חמין שהוחמו כל צרכן הרי אילו
50 מותרין, מפני שרע להם, אבל תבשיל שבשל כל צרכו, כל המצטמק ויפה לו,
כגון כרוב ופול ובשר טרוף, אסור, וכל המצטמק ורע לו מותר. 15. המבשל
בשבת בשוגג, יאכל. במזיד, לא יאכל דברי ר' מאיר. ר' יהודה או' בשוגג,
יאכל למוצאי שבת, במזיד, לא יאכל. ר' יוחנן הסנדלר אומ' בשוגג, יאכל
למוצאי שבת לאחר' ולא לו, במזיד, לא יאכל לא לו ולא לאחרים.
55 16. כלל אמ' ר' ישמעאל בי ר' יוחנן בן ברוקה דבר שחייבין על זדונו כרת
ועל שגגתו חטאת ועשאו בשבת בין בשוגג בין במזיד אסור לו ולאחרים, ודבר
שאין חייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת ועשאו בשבת בשוגג, יאכל למוצאי
שבת לאחרים ולא לו, במזיד, לא לו ולא לאחרים. 17. השוחט בשבת
בשוגג, יאכל למוצאי שבת. במזיד, לא יאכל. 18. פירות שלקטן בשבת
60 בשוגג, יאכלו למוצאי שבת, במזיד לא יאכלו. 19. התורם והמעשר בשבת,
בין בשוגג בין במזיד, מעשרותיו מעשר. 20. המטביל כלים בשבת, בין

46 הסכח תבשיל וכו'. צצלי ל"ח א'. ועיין ירוס' פ"ג ה"א, ה' ע"ד, תרומות פ"ג ה"ג, מ"א
ע"ג. 51 המצטל וכו'. ומסכ' תרומות פ"ג מ"ג. 52 דצרי ר' מאיר וכו'. ירוס' פ"ג ה"א, ה' ע'
ע"ד; צצלי כחוצות ל"ד א', וס"כ. 55 כלל חנו' וכו'. ירוס' סכ"ל. 56 הסוחט צצצת וכו'.
עיין צצלי חולין ע"ז א', וצמסכ' טס פ"א מ"א. 60 הסורס וכו'. לעיל תרומות רפ"ד, עמ' 122, וס"כ.

46 הלל | א הילל. או' | ד אומר א ל אומ'. שמיי | ד א ל שמאי. או' | ד אומר א ל אומ'.
46 הלל | א הילל. אומ' | ד אומר. השכח | ד א ל השוכח. בשוגג | ל שוגג. 47 במזיד |
ל מויד. במי דברים אמורי' | ד בד"א א ל במה דברים אמורים. בשל | א ל בישל. צרכו |
א צרכו. 48 צרכן | א ל צורכן. שבשל | א שבישל. צרכו | א צרכו. 49 צרכן |
א צורכן. הרי | א ל ח'. אילו | ד אלו. א ל ח'. מותרין | ד ל מותרין [מפני שרע להן].
ר' | ד רבי. אומ' | ד אומר ל או'. צרכן | א צורכן. הרי אילוג | ד הרי אלו. א ל ח'.
49-50 הרי . . . אבל | ל ח'. 50 מותרין | ד מותרין. להם | ד לה' א להן. אבל | א ח'.
תבשיל | א ל ותבשיל. שבשל | א ל שבישל. צרכו | א צרכו. כל | א ל וכל. 52 במזיד |
ל מויד. ר' (ב"פ) | ד רבי. או' | ד א אומ'. בשוגג | ל שוגג. 53 למוצאי | ד במוצאי. במזיד |
ל ומזיד. ר' | ד רבי. הסנדלר | ל [בן] הסנדלר. אומ' | ד אומר. בשוגג | ל שוגג. 54 למוצאי |
ד במוצאי. וכן היה בב [תוסקה הביית ללמ"ד]. לאחר' | ד א ל לאחרים. במזיד | ל מויד. לא
יאכל | א לא יאכל [עולמית]. ל ח'. 55 אמ' | ד אמר א א'. ר' | ד רבי. כי ר' | ד רבי א בנו
של ר' | ל בר'. שחייבין | א שחייב'. 56 בין | ל ובין. 57 ועשאו | ד ועשאה. בשוגג | ל שוגג.
58 במזיד | ל מויד. בשבת | ד בשב'. 59 בשוגג | ל שוגג. במזיד | ל מויד. שלקטן | ב של קטן.
60 בשוגג | ל שוגג ב בשוגג. למוצאי שבת | א ח'. במזיד | ל מויד. 61 בין | א ובין. מעשרותיו
מעשר | א [תורמתו תרומה] ומעשרותיו מעשרות ל מעשרותיו מעשרות. המטביל | ד המטיל.

בשוגג בין במזיד, עלו ידי טבילה. 21. הנוטע בשבת בשוגג, יקיים, במזיד, יעקור. בשביעית, בין בשוגג בין במזיד, יעקור. מפני מה אמרו הנוטע בשבת בשוגג, יקיים, במזיד, יעקור, ובשביעית בין בשוגג בין במזיד, יעקור, מפני שמונין לשביעיות ואין מונין לשבתות. דבר אחר, נחשדו ישראל על השביעיות ולא נחשדו על השבתות. ר' יהודה אומ' חלוף הן דברים, בשבת בין בשוגג בין במזיד, יעקור, בשביעית, בשוגג, יקיים, במזיד, יעקור. 22. רבן שמעון בן גמליאל אומ' מגלגלין בצים על גבי גג של סיד רותח, ואין מגלגלין ביצים על גבי עפר רותח.

פרק ג' (פ"ד בד ובכ"ל)

1. לא תמלא אשה קדרה ותרמוסין ועססיות ותתן לתוך התנור בערב שבת עם חשיכה, אם נתנה למוצאי שבת אסורין עד כדי שייעשו. 2. לא ימלא נחתום חבית מים ויתן לתוך התנור בערב שבת עם חשיכה, אם נתן, למוצאי שבת אסורין עד כדי שייחמו. 3. מרחץ שסתמו נקבין שלו מערב

62 הכוונע וכו'. מטכ' תרומות פ"ג ו"ג. ועיין ירוש' טס וכאן פ"ג ה"א, ה' ע"ד; צצלי גיטין כ"ג 3'. 63 מפני מה וכו'. ירוש' וצצלי הכ"ל. 67 רבן סמועון וכו'. ירוש' פ"ג ה"ג, ו' ע"א; צצלי ל"ט א'.

1 לא תמלא וכו'. ירוש' פ"ג ה"א, ה' ע"ד, תרומות פ"ג ה"ג, ו"א ע"ג; צצלי י"ח 3'. 2-3 לא ימלא נחתום וכו'. צצלי הכ"ל. 4 מרחץ שסתמו וכו'. צצלי ו' א' (כל הצרייתא). ועיין ירוש' פ"ג ה"ב, ו' ע"א.

62 בין | ל ובין. 63 יעקור (ב"פ) | א יעקור. בשביעית | א ובשביעית. בין₂ | ל ובין. מפני | ל ומפני. 64-63 מפני . . . יעקור₂ | א ח'. 64 ובשביעית | ל בשביעית. בין₂ | ל ובין. 66 לשביעיות | א ל לשביעית. ישראל | א ישר'. ל ח'. על | ד ח'. השביעיות | ד א ל השביעית. 66 יהודה | ד יהוד'. אומ' | ד אומר ל או'. חלוף | א חילוף. הן דברים | ד א ל הדברים. 67 יעקור (ב"פ) | א יעקור. בשביעית | ד בשביע' ל ובשביעית. 68 אומ' | ד אומר ל או'. בצים | א ל ביצים. גבי | א גבי [נפסים רותח] [ונמחק ע"י נקודות]. גג | ד א ל ח'. של | א ח'. רותח | א רותח ל הרותח. ואין | א [אבל] אין. ביצים | א [את] הביצים. ל ח'. 69 רותח | א ל הרותח. 1 קדרה | א קדרה. ותרמוסין ועססיות | ד א ל עססיות ותרמוסין (ד ותרמוסין). ותתן | ב ויתן. לתוך | ל בתוך. בערב | א ל ערב. 2 חשיכה | ד א ל חשיכה. אם | א ואם ב את. שייעשו | ד א ל שייעשו. 3 מים | א ח'. לתוך | ל בתוך. התנור | ד התנור. בערב | ד בער' א ל ערב. חשיכה | ד חשכ' ל חשיכה. אם | ד א ואם. 4 למוצאי שבת | א ח'. שייעשו | א שייעשו ל שיחמו. נקבין | א נקבים. שלו | ל שלה. מערב | ד מער'.

65 שמונין לשביעיות וכו'. כלומר, שמונין שנים בנטיעות לענין ערלה ורבעי, ואם לא יעקור ידעו גם אחרי שביעית שנטע בשביעית. 68 של סיד רותח. משום שהחום שלו אינו תולדות האש, עיין בבה"א. 69 עפר רותח. משום שעושה חריץ, עיין בבה"א. 1. ועססיות. פירשו הגאונים מיני קטניות שנדלים בא"י. ועיין בבה"א. 4. שסתמו נקבין וכו'. כדי שלא יכנס החום למרחץ.

5 שבת, למוצאי שבת רוחץ בו מיד, סתמו נקבין שלו מערב יום טוב, נכנס ביום טוב ומזיע, ויוצא ורוחץ בצונן. אמ' ר' יהודה מעשה במרחץ של בני ברק שסתמו נקבין שלו מערב יום טוב, והיה ר' עקיבא ור' אלעזר בן עזריה נכנסין ומזיעין בתוכו, ויוצאין ורוחצין בצונן, אלא שהיו חמין שלו מחופין בנסרין. משרבו עוברי עבירה, חזרו לאסר. האבטאות שבכרכין מטילין בהן בשבת. 4. אין משתטפין לא בחמין ולא בצונן דברי ר' מאיר, ור' שמעון מתיר. ר' יהודה או' בצונן, אבל לא בחמין. אמ' ר' יהודה מעשה בביתוס בן זונן שהיו ממלין לו דלי של צונן מערב שבת ונותן עליו בשבת, כדי שייקר. 5. ממלא אדם חבית מים ונותנה כנגד המדורה, לא שתחם, אלא שתפוג צנתה. [ממלא אדם צלוחית של שמן ונותנו כנגד המדורה, ולא כדי שייחם, אלא כדי שתפוג צינתו]. רבן שמעון בן גמליאל אומ' האשה מדיחה ידה בשמן, ומחממתה כנגד הנר, וסכה את בנה. סך אדם את עצמו שמן ומתחמם כנגד המדורה, ואינו חושש. 6. סכין כל מיני סכות, אבל אין משמשין את המעיין,

ה' האבטאות וכו'. צצלי הכל. ועיין להלן פט"ז הי"ח, טו' 41. 10 חין משתטפין וכו'. צצלי ל"טו' 3, קמ"ז 3. ועיין ירוש' פ"ג ה"ג, ו' ע"א. 13 ונולח חלם וכו'. ירוש' פ"ג ה"ד, ו' ע"ב; צצלי ו' 3. 14 ללוחית וכו'. צצלי הכל. 17 סכין וכו'. עיין משכ' פ"ד קמ"ג ואילך, ירוש' פ"ד ה"ד, י"ג ע"א. חין משמשין וכו'. עיין משכ' ספכ"ב, צצלי קמ"ז 3, סכסכין ק"א ח'.

6 בו | א | ל | בה. סתמו | א | ושסתמו | ל | שסתמו. נקבין | א | נקבים. שלו | ל | שלה. 6 ורוחץ | ד | ומשחטף. בצונן | א | בצונין. אמ' | א | אמר. ר' | יהודה | ד | רבי | יהוד'. בני | ל | ח'. 7 נקבין | א | נקבים. שלו | ל | שלה. והיה | א | והיו. ור' . . . עזריה | ד | ורבי . . . עזריה. 8 בחוכו | א | בו | ל | בחוכה. שלו | ל | שלה. 9 בנסרין | א | ל | בנסרים. עבירה | ד | עבר'. לאסר | ד | לאס' | א | לאסור. האבטאות | ד | האבטאות | ל | האבטאות. שבכרכין | ד | שבכרכין. מטילין בהן | א | מטיילין. 10 משתטפין | ד | משתתפין. לא . . . ולא | א | בין . . . בין. ר' . . . ור' | ד | רבי . . . רבי. שמעון | א | שמע'. 11 ר' | ד | רבי. או' | ד | אומר | א | אומ'. אמ' | ד | אמר. ר' | ד | רבי. 12 בן | ד | בין. זון | ד | זינן | א | זנון. סמלין | ד | א | סמלאין. דלי | ד | ל | כלי. תותן | ד | תותני | א | ל | תותנין. 13 מים | ד | ל | [של] | מים | ב | מית. ונותנה | ד | תותני'. כנגד | ב | [לתוך] | כנגד. לא | א | ולא. שתחם | ד | שייחמו | א | [כדי] | שייחמו | ל | שיחמו. שתפוג | ד | א | ל | [כדי] | שתפוג. צנתה | ד | צינתו | א | צינתן | ל | צונן. 14 סמלא | א | [ר' יהודה אומ'] | סמלא. 14-16 סמלא . . . צינתו | השלמתי ע"פ א. ב | ל | ח'. תותנו | ד | ותנה. המדורה | ד | המדור'. ולא | ד | לא. כדי | ד | ח'. שייחם | ד | שתח'. כדי | ד | ח'. 16 צינתו | ד | צינו. שמעון | א | שמע'. נמליאל | א | נמלי. אומ' | ד | אומר. ידה | ל | ידן. בשמן | ד | א | ל | שמן. ומחממתה | ל | ומתחממה. 16 את | ל | ח'. 17 סכות | ד | א | ל | סיכות. אין | ל | ח'. משמשין | ד | משחין | א | מושחין | ל | משחין. המעיין | א | המעיין | ל | המעיין.

6. ויוצא ורוחץ וכו'. כלומר, יוצא לבית החיצון, אבל במרחץ עצמו אסור. 8. חמין שלו מחוספין וכו'. כלומר, ולא יחשדו בהם שרחצו בחמין. 10. אין משתטפין וכו'. כלומר, כל הנוף. 13. לא שתחם וכו'. כלומר, לא יקרב אותה למדורה שתוכל להתחמם. עיין בבה"א. 15. מדיחה ידה וכו'. כלומר, דווקא בכגון דא מותר, אבל להפשיר בכלי אסור. (בבלי). 16. סך אדם וכו'. שאין אדם עשוי לצלות עצמו באור, ואין כאן חשש בישול, ואפילו להחם עצמו מותר. 17. מיני סכות. ואפילו הן מרפאות, ואפילו בסיכה שאינה של תענוג. אין משמשין וכו'. צ"ל: אין ממשק, כלומר אין גוררים ומושכים, אין מעמלק וכו'. עיין בבה"א.

ואין חונקין בשבת. 7. מחים אדם אילונתית ונותן על מעיו, ולא יתן עדשה מלאה חמין על מעיו. ממלא אדם כוס של יין ונותנו על פי מיחם, לא שיחם אלא כדי שתפוג צנתו. 8. ממלא אדם כוס מים ונותן לתוך הספל, בין להחיים לו את הצונן, בין לצנן לו את החמין. 9. המערה ממיחם למיחם ומאלפס לאלפס ומקדירה לקדירה מותר ליתן לשני, ואסור ליתן לראש. חבית של טבל שנשברה מביא כלי ונותן תחתיה. נתמלא אסור לטלטלו. עביט של ענבים ומעטן של זתים שמשכו, אין מסתפקין בהן ביום טוב, ואין צריך לומר בשבת. 10. חבית שנשברה בראש הגג, מביא כלי ומניח תחתיה, ולא יהא מביא כלי אחר וקולט, כלי אחר ומסלק. אם יש שם אורחין, מביא כלי אחר וקולט, כלי אחר ומסלק. 11. נותן אדם כלי תחת הדלף בשבת, נתמלא שופך ושונה ואינו חושש. 12. גרף של רעי ושל מימי רגלים נוטלו ושופכו,

18 מחים אדם וכו'. ירוש' פ"ט ה"ג, י"ג ע"א, פ"ט ה"ג, י"ז ע"א; ז"ר פ"ט, ט', עמ' 963; צצלי ו' 3'. 19 מולא וכו'. עיין צצלי ו' 3'. 20 כוס מים וכו'. צצלי ו"ג ח'. ועיין צמטכ' פכ"ז ו"ד, ירוש' פ"ג ה"ד, ו' ע"ג. 21 המערה וכו'. עיין צמטכ' פ"ג ו"ה, ולעיל מעשרות פ"א ה"ט, עמ' 230, וצמטכ"ת ט"ס. 22-23 חצית של טבל וכו'. ירוש' זילה פ"ה ה"א, ס"ב ע"ד; צצלי כאן ו"ג ח'. 23 עציט וכו'. ירוש' הכ"ל. ועיין ירוש' פ"א ה"ט, ד' ע"ב, וצצלי י"ט 3'. 25 חצית טכטצרה וכו'. כל הצרייהא צצצלי קי"ז 3'. ועיין ו"ג 3' (לפי גי' הראשונים). 27 נותן אדם וכו'. צמטכ' זילה פ"ה ו"א. 28-27 כחולא שופך וכו'. ירוש' זילה פ"ה ה"א, ס"ב ע"ד; צצלי ט"ס ל"ו 3'. 28 גרף וכו'. צצלי הכ"ל (לפי גירסת הראשונים).

18 מחים | א מיחם. אילונתית | ד א אלונתית ל לתטית. ונותן | א תותנה. מעיו | ד מעין. ולא | א ל לא. עדשה | ד עדש'. 19 מיחם | א חמים. לא | א ל ולא. שיחם | א [כדין] שייחם. 20 כדי שתפוג | ב שתפוג כדי [ותוקן כלפנינו]. צנתו | ד צנתו א צנתו. אדם | ד ח'. ונותן | א ל ונותנו. לתוך | א על. הספל | ב הספר [ותוקן כלפנינו]. להחיים | א להחם. 21 לו [כ"פ] | א ל ח'. אח [כ"פ] | א ח'. בין לצנן | א ל ובין להצין. החמין | א החמים. ממיחם | ב ממיחל [ותוקן כלפנינו]. ומאלפס | ד מאלפס א ומאלפס. 22 לאלפס | א לאלפס. ומקדירה | ד ומקדרה. לקדירה | ד ל לקדירה. ליתן | ד ח'. לשני | א לשני. לראש' | ד א ל לראשון. 24 ומעטן | א ומעטן. זתים | ד ל זתים. מסתפקין | ד מסתפקי'. בהן | ד א ל סהן. 25 ומניח | א ל ונותן. תחתיה | ד תחתיה. ולא | ל לא. 26 ומסלק | א ומצרף [ובגליון: ומסלק]. 27-26 א . . . ומסלק | ל ח'. אם | א ואם. שם | א ח'. אורחין | ד אורחי' א כלים. 27 נותן אדם | א נותנין. הדלף | ל הדלק [ותוקן: הדלף]. נחמלא | א [ואם] נחמלא. 28 חושש | א נמנע.

18. ואין חונקין וכו'. כלומר, אין מלפסין את הכרס בהידוק ובדוחק, עיין בבה"א. ולא יתן עדשה וכו'. שמא יכוחה, ואף בחול אסור, מפני הסכנה. (בבלי). 22. ליתן לשני וכו'. כלומר, מותר ליתן תבלק לכלי שעירה לתוכו, אבל לא לכלי שעירה מתוכו. ועיין בבה"א. 23. מביא כלי וכו'. פירשו בבבלי שטבל מוכן הוא אצל שבת, משום שאם עבר ותיקנו מתוקן. ועיין בבה"א. 24. שמשכו אין מסתפקין וכו'. שהרי המשקה שוב ומשך בשבת הוא מוקצה ממש, עיין בבה"א. 26. ומסלק וכו'. כלומר, שלא יביא כלי אחר ויקלוט מן האויר, או שיסלק את הראשון, ויניח אחר במקומו, משום שאדם בהול על ממונו, ואם נתיר לו להביא יותר מכלי אחד, יש לחשוש שמא יביא כלים מרשות הרבים. יש שם אורחין וכו'. כלומר, שאינו מציל להכין, אלא לאכילה באותה שבת.

ונותן לתוכו מים, ומחזירו למקומו. 13. מטלטלין גר חדש, אבל לא ישן דברי ר' יהודה. ר' מאיר אומ' כל הנרות מטלטלין, חוץ מן הנר שהדליקו באותה שבת. ר' שמעון או' כל הנרות מטלטלין, חוץ מן הנר הדולק בשבת. כבה, מותר לטלטלו, אבל כוס וקערה ועששית שכבו לא יזיזם ממקומן. 14. ר' לעזר בי ר' שמעון או' מסתפקין מגר הכבה, ומגר המנטף. גר שעל גבי הטבלה, מטה את הטבלה, והגר נופל, ומחזיר את הטבלה למקומה. 15. אין מטלטלין את המנורה בשבת, ר' לעזר בי ר' שמעון מתיר. אין מגרדין לא מנעלים ישנים ולא סנדלים ישנים, אבל סכין ומקנחין אותן. 16. אין סכין לא מנעלים חדשים ולא סנדלים חדשים, ולא יסוך את רגלו והיא בתוך המנעל, ולא יסוך את רגלו והיא בתוך סנדל, אבל סך הוא את רגלו ונותנה

29 מנטלטלין וכו'. מוס' פ"ג מ"ו. 30-29 צרי ר' יהודה וכו'. ירוש' פ"ג ה"ז, ו' ע"ג; צצלי מ"ד א'. ועיין חולין י"ד ז'. 31 ר' שמעון וכו'. מוס' פ"ג מ"ו. 32 אצל כוס וכו'. ירוש' פ"ג ה"ז, ו' ע"ג; צצלי הכ"ל. 32-33 ר' לעזר וכו'. צצלי הכ"ל. 33 כר שעל גבי וכו'. ירוש' פ"ג ה"ז, ו' ע"ג; צצלי ק"כ ז'. ועיין להלן פ"א ה"ד. 34-35 אין מנטלטלין וכו'. עיין צצלי מ"ה סע"ג וחילק, וירוש' פ"ג ה"ז, ו' ע"ג. 35 ר' לעזר וכו'. עיין צצלי מ"ד א'. אין מגרדין וכו'. ירוש' פ"ו ה"ב, ח' ע"א, סכהדרין פ"י ה"א, כ"ח ע"א; צצלי קמ"א א', ז'. 36 ומקנחין אותן. עיין צמקורות הכ"ל, צמס' פכ"א מ"ב, צצלי זכחים ל"ד א', ז'. 37 ולא יסוך וכו'. עיין לעיל תרומות פ"י ה"א, ע"ו 162, וצמקה"ת טס.

29 לחוכו | ל עליו. ישן | א [נר] ישן. 30 ר' (ב"פ) | ד רבי. אומ' | ד אומר ל או'. הנרות | ד הנרות. מטלטלין | א מיטלטלין. באותה | ד ל [בן] באותה א אותה. 31 ר' | ד רבי. שמעון | א שמע'. או' | ד אומר א אומ'. מטלטלין | א ל מיטלטלין. הדולק | ד הדולק א ל הדלק. בשבת | ל ח'. 32 וקערה | ד וקערות א עששית ל קערה. ועששית | א וקערה. שכבו | א ח'. ר' | ד רבי. 33 לעזר | ד א ל אלעזר. בי ר' | ד ברבי א ל בר'. או' | ד אומר א ל אומ'. מנר | א מן הנר. המנטף | א המוסף. שעל | א [הנחון] על ל [שנחון] על. 34 הטבלה | ד הטבלה א טבלא ל טבלה. הטבלה (ב"פ) | ד הטבלא. 35 ר' | ד רבי א ור'. לעזר | ד ל אלעזר א אלע'. בי ר' | ד ברבי א ל בר'. שמעון | א שמע'. 36 מנעלים | ל מנעלין. ישנים | ד ישני' א חדשים ל ישנין. סנדלים | ד ל סנדלין א מנעלים. ישנים | ד ישנין. ומקנחין | ד ומקנחי'. א ח'. 37 מנעלים חדשים ולא סנדלים חדשים | ד מנעלי' חדשי' ולא סנדלי' חדשי'. ולא | א ל לא. והיא | ד והוא. 38 המנעל | ד בתוך | ל ח'. ולא | א לא. את | ד ח'. והיא | ד והוא. סנדל | ד א ל הסנדל. הוא | א ל ח'. את | א ח'.

29. לתוכו מים וכו'. פירשי' שלא התירו אלא להוציא, משום כבודו, אבל אין מחזירו אלא אם כן מטלטלו אנב המים. אבל לא ישן. משום שגר של חרס ישן הוא מוקצה מחמת מיאוס. 30. שהדליקו וכו'. כלומר, אעפ"י שעששו כבה, משום שר"מ אוסר מוקצה מחמת איסור, אבל לא מוקצה מחמת מיאוס. 31. הדולק בשבת. שמה יטה את השמן אנב טילטולו, ונמצא מבעיר (או מכבה), אבל מוקצה לית ליה. 32. אבל כוס וקערה וכו'. כלומר, שהם כלים גדולים, ולא עלה על דעתו שיכבו בשבת, והקצה את דעתו מהם, אף ר"ש אוסר (בבלי). ועיין בבה"א, 33. מגר הכבה וכו'. כלומר, שהוא תולך וכבה, וכן מסתפק מן הטפסוף אע"פ דלק, ועיין בבה"א. 33-34. שעל גבי הטבלה וכו'. כלומר, גר כבה שע"ג הטבלה, מותר להזיז את הטבלה אפילו לר' יהודה לעיל, משום שהגר הוא מאוס, אבל הטבלה אינה מאוסה. ועיין בבה"א. 36. מנעלים ישנים וכו'. ומכל שכן חדשים, אבל סכין את הישנים, ולא את החדשים, שסיכתן היא עיבודן.

למנעל, סך את רגלו ונותנה לסנדל. 17. סך אדם את עצמו שמן ומתעגל
 על גבי קטבליא חדשה. 18. סכין ומדיחין ומפרכין באדם, אבל לא
 בבהמה, זה חומר בבהמה שאין באדם. מפספסין את הכיפין, ובלבד שלא
 יתלוש. 19. גזי צמר שבהפתיק אין מטלטלין אותן. אם התקינו בעל הבית
 להיות משתמש בהן, מטלטלין אותן. 20. אין טומנין את החמין כתחלה
 בשבת, אבל מוסיפין עליהן כלים. רבן שמעון בן גמליאל או' נוטל את הסדין
 ונותן את הגלופקרין, נוטל את הגלופקרין ונותן את הסדין. וכן היה רבן
 שמעון בן גמליאל או' לא אסרו להטמין אלא מיחם שחמו בו מערב שבת,
 אבל מפנה הוא לתוך מיחם אחר, או לתוך קיתון אחר, ומטמין. 21. הטמין
 וכסה בדבר הנוטל בשבת, או שהטמין בדבר שאין ניטל בשבת וכסה בדבר
 הניטל בשבת, הרי זה נוטל ומחזיר. 22. הטמין וכסה בדבר שאין ניטל
 בשבת, או שהטמין בדבר הניטל בשבת וכסה בדבר שאין ניטל בשבת, אם
 מגולה מקצתו נוטל, ואם לאו אין נוטל. ר' יהודה אומ' נעורת של פשתן
 דקה הרי הן כזבל. 23. טומנין מיחם על גבי מיחם, וקדירה על גבי קדירה,

40 סכין ומדיחין וכו'. צצלי כ"ג ז'. 41 מפספסין וכו'. ונשכ' פכ"ד מ"ג. 42 גזי לומר וכו'.
 צצלי כ' א'. ועיין צונשכ' פ"ד מ"ג וצירוש' טס, ו' קע"ד. 43 אין טומנין וכו'. צצלי כ"א
 א' וחילך (כל הצרייתות עד סוף פירקין); ירוש' קפ"ד, ז' ע"א. 51 ר' יהודה וכו'. צצלי
 הכ"ל; טס מ"ע א'. ועיין צונשכ' פ"ד קמ"א.

39 למנעל | א במנעל. למנעל . . . ונותנה | ל ח'. ונותנה | ד ונותנ'. לסנדל | א ל בסנדל.
 את | ד ל ח'. 40 קטבליא | ד טבלא א קטבליא ב קטבליא [קטבלי']. חדשה | ד א ל חדשה וואינו
 חושש'. סכין | ל ח'. ומפרכין | ד ומפרכסין ל מפרכין. באדם | ד באד'. 41 זה
 חומר בבהמה שאין | א זה בבהמה מה שאין כן. הכיפין | א ד הכפין. 42 גזין | א ל גזין.
 שבהפתיק | ד שבהפתי' א של הפתק ל שבאפתק. אם | א ואם. התקין | ד התקינו. הבית |
 ד הבי'. 43 טומנין | ב טומנין [טומנין]. כתחלה | ד בתחלה א כתחילה. 44 עליהן | ל עליהם.
 כלים | א [עוד] כלים. שמעון בן גמליאל | א שמע' בן גמל'. או' | ד ל אומ'. הסדין | א הסדינין.
 45 הסדין | א הסדינין. וכן | ל וכך. 46-48 רבן שמעון בן גמליאל | א רבן שמע' בן גמל' ל רשב"ג.
 46 או' | ד אומר א אומ'. אסרו | א אמרו. מיחם | א ל במיחם. שחמו | א שהוחמו. 47 הטמין |
 א הטומן. 48 וכסה | א וכיסה. הנוטל | ד ל הניטל א שלא ניטל [ונמחק לא']. שאין | א שאינו.
 ניטל | ד נוטל. וכסה | א וכיסה. 49 הטמין | ל והטמין. וכסה | א וכיסה. שאין | א שאינו.
 ניטל | ד נוטל. 50 וכסה | ד א ל וכיסה. שאין ניטל | א הניטל [וחוקן בגליון: שאין]. 51 נוטל |
 ד נטל. אין | א ל אינו. ר' | ד רבי. אומ' | ד אומר ל או'. של פשתן | ל הפשתן. 52 הן |
 א ל היא. וקדירה | ד וקדרה. קדירה | ד ל קדרה.

40. קטבליא וכו'. כלומר, על גבי עור שמציע תחתיו, והעמידוה בבבלי, בשאין עליו הרבה שמן,
 בכדי לעבד את העור. ומפרכין וכו'. כלומר, משכרין ומעמלק, עיין בבה"א. 41. מפספסין
 וכו'. כלומר, מפרכין את הפקיעין, כדי שתריח ותאכל בתאבון, ובלבד שלא יתלוש ממקום הקשר.
 42. שבהפתיק וכו'. כלומר, שבאוצר, משום מוקצה. 43. אין טומנין וכו'. כלומר, בדבר שאינו
 מוסיף הבל. 45. את הגלופקרין. כלומר, כר חם, ואפילו לא היה אלא סדין גרידא מותר
 להוסיף עליו גלופקרין. ועיין בבה"א. ונותן את הסדין. אם הוא חושש לקלקול התבשיל.
 47. אבל מפנה וכו'. שהרי מעשיו מוכיחין שרוצה להקר ולא לחמם.